

Dosarul nr. 2ds-11/15

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud: I. Busuioc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, N. Craiu, A. Minciună)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (M. Poalelungi, Sv. Novac, T. Vieru, I. Corolevski, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

18 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președinte de ședință
Judecători

Mihai Poalelungi
Svetlana Novac
Tatiana Vieru
Ion Corolevski
Oleg Sternioală

examinând cererea depusă de Comisia Națională a Pieții Financiare privind explicarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2014,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieții Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării generale extraordinare privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărîrii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărîrii Comisiei Naționale a Pieții Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA

c o n s t a t ă :

La data de 29 august 2012 Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca de Economii” SA (în continuare Banca), Comisia Națională a Pieții Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării generale privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărîrii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărîrii Comisiei Naționale a Pieții Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că sunt acționari ai BC „Banca de Economii” SA și dețin, fiecare din ei, acțiuni în instituția dată și anume: Olexici Igor – 316 acțiuni, Sugac Sofia – 360 acțiuni și Calcîi Igor – 3888 acțiuni.

Conform Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.152 din 21.06.2013 a fost aprobat raportul Comisiei de Anchetă, care include recomandări de depășire a situației insuficienței capitalului Băncii. Comisia de Anchetă a propus trei variante posibile de depășire a situației date, și anume: naționalizarea Băncii; cedarea controlului unui investitor privat cu menținerea de către stat a pachetului de blocaj și majorarea capitalului statutar al debitorilor Băncii, care au la această Bancă credite neperformante, cu scopul rambursării acestora.

S-a mai indicat în cererea de chemare în judecată că Comisia pentru desfășurarea 2 concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice a aprobat propunerea acționarilor privați cu privire la efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni în mărime de 80 milioane lei și investiții în mărime de 1 miliard lei, pentru depășirea situației create în cadrul Băncii și asigurarea dezvoltării durabile ulterioare a instituției, cu condiția păstrării în gestiunea statului a unui pachet de blocaj de acțiuni și anume de 33,3%+1 acțiune.

Au susținut reclamantii că conform procesului-verbal nr.78 al ședinței Consiliului Băncii din 15.07.2013 s-a hotărât de a convoca Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Băncii la data de 02.08.2013, iar modul desfășurării Adunării s-a decis a fi prin corespondență; s-a aprobat ordinea de zi - ”cu privire la majorarea capitalului social al Băncii prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni” și s-au aprobat materialele aferente Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor (buletinul de vot, proiectul hotărîrii de majorare a capitalului social prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni și textul avizului privind înștiințarea acționarilor despre petrecerea Adunării Extraordinare); s-a stabilit termenul de returnare a buletinelor de vot pînă la 02.08.2013, orele 11.00 și lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor prin corespondență conform situației din 16.07.2013; s-a stabilit că toți acționarii BC „Banca de Economii” SA urmau a fi înștiințați despre convocarea adunării prin corespondență, prin expedierea avizului poștal, buletinului de vot și a proiectului hotărîrii de majorare a capitalului social, conform listei întocmite de către Registratorul independent al SA „Registru-F” și prin publicarea anunțului în presă, stabilit în Statutul Băncii (ziarul „Capital Market”) și pagina web a instituției (www.bem.md) la data de 17.07.2013; de a informa acționarii Băncii despre rezultatul votului prin publicarea avizului în organul de presă – „Capital Market” și pagina web a Băncii la data de 07.08.2013.

Au mai invocat reclamantii că, fiind acționari ai BC „Banca de Economii” SA, nu au fost înștiințați despre convocarea adunării respective și nu au primit buletinul de vot după cum prevede procesul-verbal nr.78 al ședinței Consiliului Băncii din 15.07.2013 și Legea privind societățile pe acțiuni. Consideră că le-au fost încălcate drepturile legale în calitate de acționari, precum și ca proprietari ai acțiunilor BC „Banca de Economii” SA. Iar, prin încălcarea procedurii de expediere a înștiințărilor în adresa acționarilor a fost încălcat nu numai dreptul acestora ca acționari, dar și dreptul celorlalți acționari ai Băncii, deoarece au fost lipsiți de posibilitatea de a se pronunța referitor la faptul emisiunii suplimentare, cota valorică a acțiunilor pe care

le dețin în cadrul instituției a fost radical micșorată, fiind micșorat și posibilul venit al acestora.

Au mai menționat că prin încălcarea procedurii stabilite de legislația în vigoare, conform procesului-verbal nr.115 din data de 29.08.2013, Consiliul Băncii a aprobat darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare închise de acțiuni, lista subscriitorilor și a calificat emisiunea ca efectuată reieșind din faptul ca numărul total de acțiuni subscrise au constituit 100% din valorile mobiliare anunțate spre plasare. Emisia a fost confirmata prin autorizația Băncii Naționale a Moldovei și decizia Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.42/1 din 04.09.2013.

Au afirmat reclamanții că prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.42/1 din 04.09.2013 s-a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare, valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale BC „Banca de Economii” SA, iar prin decizia din 06.09.2013 a Camerei Înregistrării de Stat s-au înregistrat și s-au consemnat în Registrul de stat al persoanelor 3 juridice modificările în statutul BC „Banca de Economii” SA.

Au susținut reclamanții că hotărârea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor din 02.08.2013 contravine legislației în vigoare și respectiv urmează a fi anulată împreună cu toate actele adoptate ca rezultat al adoptării unei astfel de hotărâri și anume: procesul-verbal nr. 115 din 29.08.2013 al ședinței Consiliului Băncii din data de 29.08.2013 privind aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare închise de acțiuni, hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 42/1 din 04.09.2013, precum și decizia Camerei Înregistrării de Stat din 06.09.2013 cu privire la introducerea modificărilor în Statutul BC „Banca de Economii” SA.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău acțiunea înaintată de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor a fost respinsă.

Prin decizia din 13 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor a fost respins și menținută hotărârea instanței de fond.

Prin decizia din data de 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de avocatul Iurie Crivorucica, în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014; a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din data de 13.05.2014 și hotărârea judecătoriei Centru mun. Chișinău din data de 30.12.2013; a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieții Financiare și Camera Înregistrării de Stat a fost admisă și a fost anulată hotărârea din data de 02.08.2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor SA „Banca de economii” privind majorarea capitalului social al BC „Banca de Economii” SA prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot; a fost anulată hotărârea din data de 29.08.2013 (fixată în procesul verbal nr.115) a Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare închise de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot; a fost anulată emisiunea suplimentară de acțiuni ale BC „Banca de Economii” SA în sumă de 80249700 (optzeci milioane două sute patruzeci și nouă mii șapte sute) lei, în numar

de 16049940 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 5 (cinci) lei cu numărul înregistrării de stat MD14BECM1002; a fost anulată hotărârea nr.42/1 din data de 04.09.2013 a Comisiei Naționale a Pieții Financiare privind înregistrarea modificărilor în Registrul de Stat al valorilor mobiliare; a fost anulată decizia din data de 06.09.2013 a Camerei Înregistrării de Stat privind introducerea modificărilor în statutul SA "Banca de Economii".

La data de 23.12.2014 avocatul Iurie Crivorucica, în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, a depus o cerere privind explicarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2014.

În motivarea cererii s-a indicat că în urma pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție din 27.11.2014 au fost declarate nule și anulate mai multe acte ce vizează majorarea capitalului social al SA „Banca de Economii” prin efectuarea emisiunii suplimentare, care pînă la pronunțarea deciziei din data de 27.11.2014 au fost executate de către participanții la emisiunea suplimentară de acțiuni.

S-a solicitat explicarea dispozitivului deciziei din data de 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție vizînd sensul și extinderea efectelor nulității hotărîrii din data de 02.08.2013 a Adunării Generale extraordinare a acționarilor SA "Banca de Economii", a actelor subsecvente față de hotărîrea din 02.08.2013, modului de aplicare a efectelor nulității prestațiilor executate în cadrul emisiunii suplimentare de acțiuni și asupra altor acorduri și acte juridice încheiate între acționarii minoritari și reprezentanții autorităților publice care includ ca obiect sau ca condiție efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni ale SA „Banca de Economii”.

Prin încheierea din data de 30.12.2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea depusă de avocatul Iurie Crivorucica în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, privind explicarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2014.

La data de 05.01.2015 Comisia Națională a Pieții Financiare a Republicii Moldova a depus cerere privind explicarea deciziei din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii s-a indicat că la Adunarea Generală a Acționarilor S.A. „Banca de Economii” din 02.08.2013 s-a decis majorarea capitalului social prin plasarea a 16049940 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ceea ce constituie 80249700 lei, aport la majorarea capitalului social al Băncii servind mijloacele bănești proprii ale subscriitorilor.

La emisiunea suplimentară de acțiuni s-au scris 52 de acționari ai Băncii, dintre care 12 persoane juridice și 40 persoane fizice.

Ulterior, la data de 25.04.2014 a fost efectuată o tranzacție la Bursa de Valori a Moldovei cu implicarea uneia din persoanele subscrise la emisia suplimentară de acțiuni ale S.A. „Banca de Economii”, înregistrată prin hotărîrea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 42/1 din 04.09.2013, care a fost anulată prin decizia din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, pachetul de acțiuni în mărime de 24,9 la sută - obiectul tranzacției bursiere din 25.04.2014, obținut de către ÎCS „Sisteme Informaționale Integrare” S.R.L.

urmare a majorării capitalului social, a fost înstrăinat persoanei juridice ООО „Инвестиционная компания Внешэконом банка - ВЭБ Капитал”.

S-a menționat că pînă la majorarea capitalului social al S.A. „Banca de Economii” prin plasarea a 16049940 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL deținea cota de 9,78% din capitalul social al S.A. „Banca de Economii”, ceea ce constituie 2293996 acțiuni cu drept de vot din totalul de acțiuni.

După majorare, cota ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL a constituit 33,73% , ceea ce reprezintă 13330593 acțiuni cu drept de vot din capitalul social al Băncii.

S-a mai indicat că potrivit art. 31 alin. (4) din Legea nr. 199-XIV din 18.11.1998(în continuare Lege) cu privire la piața valorilor mobiliare, valorile mobiliare, se anulează și se exclud din Registrul de stat al valorilor mobiliare conform hotărîrii: emitentului - în cazul fracționării, consolidării sau convertirii valorilor mobiliare, micșorării capitalului social, precum și în alte cazuri stipulate de legislație; Comisiei Naționale a Pieții Financiare - în cazul calificării emisiunii valorilor mobiliare ca nevalabile și în cazul nefinalizării de către emitent a etapelor emisiunii valorilor mobiliare prevăzute la art.9 alin.(3), lit.e) și f), precum și în alte cazuri stabilite de legislație; instanței de judecată - în cazul declarării emisiunii valorilor mobiliare nevalabile sau în cazul sistării activității emitentului.

Potrivit prevederilor imperative ale alin.(8) din același articol, hotărîrea privind anularea valorilor mobiliare adoptată de organul specificat la alin. (4), va prevedea etapele, termenele de anulare și acțiunile ce urmează a fi întreprinse de emitent și de alte organe pentru anularea valorilor mobiliare.

Art.31, alin. (9) al legii menționate supra, stabilește expres că retragerea din circulație și anularea valorilor se admit numai după satisfacerea cerințelor legitime ale deținătorilor lor.

Totodată, decizia din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție stabilește că ”cu efect de consecință, prin prisma art.219 Cod Civil, hotărîrea adunării extraordinare a acționarilor din data de 02.08.2013 urmează să-și înceteze acțiunea cu efect retroactiv, precum și actele rezultate din hotărîrea dată ”.

În contextul celor expuse, s-a relevat că instanța de judecată, rezolvînd problema dreptului în litigiu, nu a indicat care sunt acțiunile necesare de a fi îndeplinite prin prisma prevederilor art. 31 din Lege, care să includă: etapele, modul de restituire de către S.A. „Banca de Economii” a mijloacelor financiare investite de subscriitorii emisiunii suplimentare de valori mobiliare, anulate prin decizia din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție precum și a investițiilor rezultate din tranzacția bursieră nominalizată, motiv pentru care, se indică solicitantul că se impune necesitatea acordării de către instanța de judecată a explicațiilor de rigoare, în temeiul prevederilor art. 251 din Codul de procedură civilă.

A solicitat Comisia Națională a Pieții Financiare explicarea efectelor deciziei din 27.11.2014 - repunerea părților în poziție inițială, asupra tranzacției bursiere din 25.04.2014, precum și să indice instanța acțiunile ce urmează a fi întreprinse și

persoanele implicate în tranzacția bursieră respectivă, prin prisma prevederilor art. 31 din Lege.

Studiind materialele pricinii în raport cu argumentele expuse de Comisia Națională a Pieții Financiare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea privind explicarea deciziei din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 251, alin. (1) CPC, dacă sînt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărîrii sau dacă hotărîrea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă poate, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, să dea explicații asupra dispozitivului ori să omită dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărîrii.

Colegiul relevă că în conținutul deciziei din data de 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție, partea motivantă, instanța de recurs a făcut referire la art.219 Cod civil și a menționat că, fiind anulată, hotărîrea adunării extraordinare a acționarilor din data de 02.08.2013 urmează să-și înceteze acțiunea cu efect retroactiv, precum și actele emise rezultate din hotărîrea dată, iar părțile urmează a fi aduse la poziția inițială.

Astfel, Colegiul reiterează că dat fiind efectele nulității actului juridic - a hotărîrii din data de 02.08.2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor SA”Banca de economii”, anularea hotărîrii presupune restabilirea, cu efect retroactiv, a situației juridice la momentul emiterii hotărîrii - 02.08.2013.

Respectiv, Colegiul indică că în decizia din data de 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție și în încheierea din data de 30.12.2014 a Curții Supreme de Justiție au fost indicate și explicate expres consecințele anulării emisiunii suplimentare de acțiuni – revenirea la poziția inițială anterioară hotărîrii din data de 02.08.2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor SA”Banca de economii”, și, careva explicații în acest sens nu mai sunt necesare.

Cu referire la prevederile art. 31 alin. (4) din Legea nr. 199-XIV din 18.11.1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, invocat de Comisia Națională a Pieții Financiare, Colegiul indică că careva solicitări în vederea indicării persoanelor(organelor) și acțiunilor care urmează să fie întreprinse după anularea emisiunii suplimentare de 7 acțiuni, nu au fost înaintate în cadrul examinării cauzei. Iar, la moment Colegiul nu se poate expune asupra acestora, ori aceasta ar implica modificarea însăși a cuprinsului hotărîrii judecătorești, ceea ce este imposibil în sensul art. 251 alin. (1) CPC, care indică expres că ” ...să dea explicații asupra dispozitivului ori să omită dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărîrii”.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că în speță lipsesc careva temeuri legale pentru explicarea deciziei instanței de recurs din 27 noiembrie 2014 și că cele explicate anterior în decizia instanței de recurs și încheierea privind explicarea deciziei urmează să fie aplicate pe cale de consecință.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la cazul prezentei pricini lipsesc careva temeiuri legale pentru explicarea deciziei din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea Comisiei Naționale a Pieții Financiare privind explicarea deciziei.

În conformitate cu art. art. 251, 269 și 270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cererea Comisiei Naționale a Pieții Financiare privind explicarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2014, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcii Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieții Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărârii adunării generale extraordinare privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărârii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărârii Comisiei Naționale a Pieții Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte de ședință

Mihai Poalelungi

Judecători

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală